

ROMAN DMOWSKI

1	„Dmowski urodził się w Kamionku, w rodzinie rzemieślniczej. Miał sześcioro rodzeństwa. Jego ojciec bardzo ciężko pracował jako kamieniarz. Kamionek i kamieniarstwo wyrobiły u Dmowskiego przede wszystkim olbrzymią pracowitość, twardość i staranność. Dały mu niezwykle upór oraz rozwagę i rozsądek.”
2	Uczył się w gimnazjum, gdzie uchodził za zdolnego i pracowitego ucznia. Zła sytuacja rodzinna zmusiła go do udzielania korepetycji, w ten sposób zarabiał na swoje utrzymanie.
3	W roku 1893 założył – Ligę Narodową, a potem Narodową Demokrację.
4	Dmowski uważał, że największym wrogiem Polski są Niemcy, zakładał sprzymierzenie się z Rosją, przeciwko Niemcom.
5	Dmowski był twórcą ideologii endeckiej, narodowej. Postulował kraj jednolity etnicznie, w którym mniejszości narodowe polonizowałyby się lub zostałyby spolonizowane.
6	„Ojczyzna to przede wszystkim naród, a potem państwo: bez narodu nie ma państwa. Tylko zorganizowany naród może rozwiązywać problemy gospodarcze i polityczne.”
7	„Gdyby Polska nie miała tylu Żydów, nigdy by nie było rozbiorów.”
8	„Gdybyśmy mieli taką organizację jak włoski faszyzm, gdybyśmy mieli Mussoliniego, największego niewątpliwie człowieka w dzisiejszej Europie, niczego więcej nie byłoby nam potrzeba.”
9	Po ukończeniu gimnazjum wstąpił na Wydział Matematyczno-Fizyczny Uniwersytetu Warszawskiego i studiował nauki przyrodnicze. Uzyskał stopień doktora nauk przyrodniczych. Otrzymał tytuł doctor honoris causa Uniwersytetu w Cambridge
10	W 1912 r. Dmowski nawołuje do bojkotu żydowskiego handlu w celu obrony interesów kupiectwa i rzemiosła polskiego.
11	W 1918 roku w USA Dmowski przedstawił prezydentowi Wilsonowi plan odrodzenia Polski. Po powrocie do Paryża odegrał rolę pierwszoplanową w wyjednaniu dla Polski prawa do niepodległości na Konferencji Pokojowej w Wersalu.
12	„Dmowski nie kierował się intuicją, nie osądzał „na oko” - mierzył, kalkulował, wyliczał. Był spokojny, wyważony.”
13	„W konkurencji światowej wytrzymają tylko te narody, które umieją pracować. Jeśli nie chcemy zejść na najgorsze dziady, nie chcemy zostać już zupełnie żebrakami i bankrutami, to trzeba zwiększyć u nas ilość pracy i zrobić ją bardziej skuteczną. Trzeba uczyć ludzi, jak pracować, żeby jak najwięcej owoców z niej było”.

14	W podzielonym przed wybuchem I wojny światowej świecie Dmowski postawił na Rosję, wraz ze sprzymierzonymi z nią państwami zachodnimi. Był to wybór trudny, pociągał za sobą ukrycie celów politycznych. Była to gra z zaborcą. „Fraternizowałem z bydłem” – ocenił Dmowski w liście do Ignacego Paderewskiego swoją prorosyjskość.
15	Dmowski popierał koncepcje utworzenia autonomicznej Polski przy boku państwa rosyjskiego, stanowczo przeciwstawiał się ruchowi rewolucyjnemu.
16	Prawdziwy patriotyzm nie może mieć na względzie interesów jednej klasy, ale dobro całego narodu.”
17	Znał angielski, francuski, niemiecki, rosyjski, którymi biegle posługiwał się podczas swych podróży. A zwiedził niemal cały świat! Doskonale znał Europę. Bywał też w obu Amerykach i na Dalekim Wschodzie w Japonii i Chinach.
18	Przyjaciele widzieli w Dmowskim człowieka o wielkiej wyobraźni i żelaznej woli, słynącego z poczucia humoru i ciętego języka.
19	Dmowski posiadał niezwykły talent polityczny – był znakomitym i sprawnym dyplomatą, czego dowiódł, prowadząc politykę polską na Zachodzie, zwieńczoną Traktatem Wersalskim.
20	Koncepcja Dmowskiego nowego państwa polskiego zakładała włączenie ziem etnicznie polskich do II Rzeczypospolitej. Hasłem Dmowskiego była "Polska dla Polaków", czyli kraj bez mniejszości narodowych.
21	„Katolicyzm nie jest dodatkiem do polskości, ale w znacznej mierze stanowi jej istotę. Usiłowanie oddzielenia u nas katolicyzmu od polskości, oderwania narodu od religii i od Kościoła, jest niszczeniem samej istoty narodu.”
22	Po wybuchu I wojny Dmowski nawiązał kontakty dyplomatyczne z państwami ententy: Wielkiej Brytanii, Francji i Rosji. Zyskał w ten sposób pomoc wojskową i pieniężną. A po wojnie, wywalczył granice zachodnie.
23	Wizja Dmowskiego nowej Polski opierała się na asymilacji narodowej. Zakładał polonizację ludności znajdującej się w granicach RP. Szczególnie skrajne były jego poglądy antysemickie.
24	Dmowski głosił tzw. egoizm narodowy – jego zdaniem należało realizować cele całego narodu nawet kosztem dobra jednostki.
25	Dmowski wytrwale dążył do stworzenia państwa niezawisłego, zdolnego do suwerenności gospodarczej dzięki dostępowi do kluczowych bogactw naturalnych, a także dostępowi do morza, politycznie związanego z państwami zachodnimi.

